

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
GRĖSMIŲ VALDYMO IR KRIZIŲ PREVENCIJOS GRUPĖ

PAŽYMA
DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO 2013 M. GRUODŽIO 19 D. NUTARIMO NR.
XII-724 „DĖL ILGALAIKIŲ VALSTYBINIŲ SAUGUMO STIPRINIMO PROGRAMŲ
RENGIMO PLANO PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO PROJEKTO
(TOLIAU – PROJEKTAS)
(TAP NR. 22-129(3); TAIS NR. 22-1146(4))

2022-09-07 Nr. NV-2579

Vilnius

Projekto rengėjas. Krašto apsaugos ministerija.

Projekto tikslas. Projektu siekiama įgyvendinti Strateginio valdymo įstatymo Nr. XIII-3096 pakeitimo įstatymo 2 straipsnio 3 dalies nuostatą, įpareigojančią Vyriausybę pateikti Seimui tvirtinti atnaujintą Ilgalaikių valstybinių saugumo stiprinimo programų rengimo planą (toliau – Programų planas). Projektu sudaromas teisinis pagrindas Krašto apsaugos sistemos plėtros ir Viešojo saugumo plėtros programoms atnaujinti ir į Programų planą įtraukiamos Civilinės saugos stiprinimo ir plėtros ir Žvalgybos pajėgumų stiprinimo ir plėtros programos.

Dabartinė situacija. Šiuo metu galiojančiame Programų plane (patvirtintame Seimo 2018 m. gruodžio 22 d. nutarimu Nr. XIII-1824) numatytos keturios Ilgalaikės valstybinio saugumo stiprinimo programos:

1. Krašto apsaugos sistemos plėtros programa, kurios įgyvendinimo laikotarpis 2019–2028 metai;
2. Nacionalinė kovos su korupcija programa, kurios įgyvendinimo laikotarpis 2015–2025 metai;
3. Valstybinė narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės ir vartojimo prevencijos programa, kurios įgyvendinimo laikotarpis 2018–2028 metai;
4. Viešojo saugumo plėtros programa, kurios įgyvendinimo laikotarpis 2015–2025 metai.

Projekto esmė. Projektu siūloma patikslinti Krašto apsaugos sistemos plėtros ir Viešojo saugumo plėtros programų pavadinimus, rengimo terminus ir įgyvendinimo laikotarpius, atsiradus poreikiui atnaujinti minėtas programas, siekiant įgyvendinti 2021–2030 metų nacionaliniame pažangos plane, patvirtintame Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020 m. rugsėjo 9 d. nutarimu Nr. 998, nustatytus strateginius tikslus ir pažangos uždavinius, įgyvendinančius Nacionalinio saugumo strategiją. Programų pavadinimus siūloma tikslinti atsižvelgiant į Nacionalinio saugumo pagrindų įstatymo 5 straipsnio 1 dalies nuostatą, pagal kurią Nacionalinio saugumo strategijai įgyvendinti rengiamos ilgalaikės valstybinės saugumo stiprinimo programos.

Siūloma nustatyti:

➤ **Krašto apsaugos sistemos plėtros** programos rengimo terminą – 2022 m. IV ketv., įgyvendinimo – 2022–2030 m.;

➤ **Viešojo saugumo stiprinimo plėtros programos** rengimo terminą – 2022 m. IV ketv., įgyvendinimo – 2022–2030 m. Taip pat siūloma patikslinti Viešojo saugumo stiprinimo plėtros programą įgyvendinančių institucijų sąrašą, atsižvelgiant į jų planuojamą dalyvavimą, įgyvendinant šioje programoje nustatytas pažangos priemones;

➤ papildyti Programų planą **Civilinės saugos stiprinimo ir plėtros programą**, kurios priemonės užtikrintų sisteminių pokyčių šioje srityje įgyvendinimą apibrėžiant esmines civilinės saugos sistemos tobulinimo kryptis: visuomenės švietimą, komunikaciją ir savisaugos kultūros ugdymą, civilinės saugos ir krizių valdymo sistemą užtikrinančių institucijų žmogiškųjų išteklių, kompetencijų ir infrastruktūros stiprinimą, sinergiją tarp civilinės saugos sistemos grandžių. Šios programos rengimo terminą siūloma nustatyti 2023 m. I ketv., įgyvendinimo – 2023–2030 m.;

➤ papildyti Programų planą **Žvalgybos pajėgumų stiprinimo ir plėtros programa**. Šios programos rengimo terminą siūloma nustatyti 2022 m. IV ketv., įgyvendinimo – 2022–2030 m. Atsakingais už šios programos parengimą siūloma paskirti Vyriausybės kanceliariją ir Valstybės saugumo departamentą;

➤ Strateginio valdymo įstatyme įtvirtinus naują strateginio valdymo modelį, keičiasi Nacionalinės kovos su korupcija programos ir Valstybinės narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės ir vartojimo prevencijos programų statusas, tai yra šios programos prilyginamos strateginio lygmens planavimo dokumentams – nacionalinėms darbotvarkėms, o ilgalaikės valstybinės saugumo stiprinimo programos – programavimo lygmens planavimo dokumentams. Todėl Projektu siūloma į Programų planą šių programų nebeįtraukti.

➤ Siekiant tinkamai įgyvendinti Nacionalinio saugumo strategijoje įtvirtintus ilgojo laikotarpio nacionalinio saugumo uždavinius – valstybės ir savivaldybių institucijų bei piliečių pasirengimo remti ginkluotos gynybos užduočių vykdymą užtikrinimą, kibernetinio ir informacinio saugumo bei atsparumo stiprinimą, korupcijos kontrolę ir prevenciją – Projektą siūloma papildyti Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių planavimo dokumentų rengimo planu. Į šį planą siūloma įtraukti:

1. Nacionalinę energetinės nepriklausomybės strategiją (Nacionalinė darbotvarkė);
2. 2022–2033 metų nacionalinę darbotvarkę korupcijos prevencijos klausimais;
3. Nacionalinę darbotvarkę „Lietuvos Respublikos piliečių rengimo pilietiniam pasipriešinimui strategija“;
4. Nacionalinę kibernetinio saugumo plėtros programą.

Derinimas. Projektas suderintas su Ekonomikos ir inovacijų ministerija, Energetikos ministerija, Kultūros ministerija, Susisiekimo ministerija, Švietimo, mokslo ir sporto ministerija, Užsienio reikalų

ministerija, Vidaus reikalų ministerija, Žemės ūkio ministerija. Projektas patikslintas ir papildytas atsižvelgiant į Teisingumo ministerijos, Finansų ministerijos ir Specialiųjų tyrimų tarnybos pastabas.

Projektas patikslintas pagal Vyriausybės kanceliarijoje 2022 m. rugpjūčio 19 d. vykusio pasitarimo, kuriame dalyvavo Krašto apsaugos ministerijos, Vidaus reikalų ministerijos ir Valstybės saugumo departamento atstovai, metu priimtus susitarimus.

Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės pastaba pateikta 2022 m. rugsėjo 5 d. išvadoje Nr. NV-2552.

Projekto įgyvendinimo kaštai. Projekto įgyvendinimui valstybės biudžeto lėšų nereikės. Papildomų valstybės biudžeto lėšų prireiks Projekte numatytų programų priemonių įgyvendinimui po to, kai Seimas patvirtins šias programas.

Atitiktis Vyriausybės programai. Projektas neprieštaruoja Vyriausybės programos nuostatom.

Dalykinio vertinimo išvada:

1. Atsižvelgdami į tai, kad Nacionalinio saugumo pagrindų įstatymo 5 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad Vyriausybė, vadovaudamasi Lietuvos nacionalinio saugumo užtikrinimo pagrindais ir suderinusi su Respublikos Prezidentu, pateikia Seimui ilgalaikių valstybinių saugumo stiprinimo programų rengimo plano projektą, siūlome teikimą papildyti Vyriausybės pasitarimo protokolo sprendimo projektu, kuriuo, Vyriausybei pasitarime pritarus pateiktam Projektui, Projektas būtų teikiamas Respublikos Prezidentui derinti;

2. Projektą svarstyti tarpinstituciniame pasitarime.

Grėsmių valdymo ir krizių prevencijos grupės patarėjas

Dalius Labanauskas